

JAPONSKA UVEDLA NOVO OFENZIVO PROTI KITAJSKI

**BOJAZEN KITAJ. ČASOPISJA, DA
BODO ZAČELI JAPONCI ZNOVA
PRODİRATI, JE BILA UPRAVIČENA**

Iz Tokio poročajo o vročih bojih pri Šanhaikwanu. — Letalci so metali bombe na kitajsko mesto. — Kitajski general je dobil močna ojačenja s katerimi bo skušal odbiti napadalce. — Japonci zatrjujejo, da morajo zasesti provinco Jehol, če hočejo obdržati svoje stališče v Mandžuriji.

TOKIO, Japonsko, 2. januarja. — Japonska letala so metala danes bombe na mesto Šanhaikwan, ki leži tam, kjer dosega Kitajski zid morsko obal. Spopadi, ki so se začeli sinoči, so se razvili v vroče boje.

Japonska Rengo-poročevalska agentura poroča, da sta dobili obe stranki velika ojačenja. Zaenkrat se še ne ve, če so boji le lokalnega pomena ali če gre za splošne sovražnosti ob meji province Jehol.

Kitajska poročila pravijo, da so Japonci iz zasede napadli kitajske oddelke.

Iz japonskih virov poročajo, da sta bili v nedeljo najdeni v japonski policijski postaji v Šanhaikwanu dve bombi. Proti večeru so začeli Kitajci streljati na japonsko civilno prebivalstvo. To je dalo povod, da je bilo pozvano japonsko vojaštvo. Zjutraj se je izvedelo, da so privedli štirje kitajski vlaki ojačenja za generala Čang Lianga, ki skuša ubraniti mesto pred japonskimi napadi.

Vojno ministrstvo je potrdilo poročila o bojih, sicer pa ni izdalo nobenega komentarja.

Dopisnik Rengo-časniške agenture poroča, da se je general Čang Liang posvetoval s svojimi častniki. Konferenca je trajala do ranega jutra.

V bližino Šanhaikwana je dospel danes neki japonski rušilec ter se pripravil na boj.

MUKDEN, Mandžurija, 2. januarja. — Neka brzjavka naznanja, da je japonsko vojaštvo pozno ponoči zavzelo kitajsko mesto Šanhaikwan. Vest je povzročila v tukajšnjem vojaškem glavnem stanu veliko presenečenje.

SANGHAJ, Kitajska, 2. januarja. — Ob pričetku Novega leta izraža kitajsko časopisje bojazen da se bodo v tem letu kitajsko-japonski odnošaji poostri in poslabšali.

Vsi listi so v svojih člankih edini misli, da bo leto 1933, navzlic temu da je morala Kitajska leta 1931 tiho prenesti zavzetje Mandžurije in l. 1932 boje pri Šanghaju, prineslo še hujša ponižanja, ker vodijo sedanji kitajsko-japonski odnošaji naglo v veliko krizo.

Časopisi zatrjujejo, da je japonsko postopanje v Mandžuriji dovedlo pomožne vire do konca in da je zato narod prisiljen v leto 1933 doseči veliko zmago, ako noče, da pod naloženo težo ne omaga.

Da more Japonska obdržati svoje stališče v Mandžuriji, je Japonska po mneneju kitajskih listov primorana zasesti provincijo Jehol, to je provincija, ki leži med Mandžurijo in Kitajsko in bo od tam morala še dalje prodreti v pokrajino Pekinga in Tientsina, tako da bo japonski vpliv segel v srce Kitajske, mogoče celo do reke Yangtse.

Posledica tega bo, da se bo Kitajska morala kazati pripravljeno za skorajšnjo rešitev mandžurskega vprašanja.

Japonsko časopisje se pritožuje vsled tega stanja in dolgi vlado, da ni dovolj odločna v izpeljavi svojih načrtov.

Vsi kitajski listi pozivljajo narod, da pogumno gleda v oči nevarnosti, ki grozi Kitajski v l. 1933.

Predloga glede piva pred senatnim odsekom

DESET TISOČ DEPORTIRANIH

Samo iz New Yorka jih je bilo deportiranih 3033. 458 jih je bilo nagnjenih k zločinom.

L. 1932 je bilo z Ellis Islanda deportiranih 10.000 tujcev kakor naznanja naselniški komisar Edward Corsi v svojem letnem poročilu, ki pa obsega samo zadnjih mesecev.

To je največje število v zgodovini deportacij. V enajstih mesecih leta 1932 je bilo deportiranih 9065 tujcev in v decembru jih je bilo najbrže deportiranih toliko, da doseže število deportacij 10 tisoč.

Med deportiranci jih je bilo 3033 ki so se naselili v New Yorku. Iz drugih dežel jih je bilo preko Ellis Islanda deportiranih 2703.

630 se jih je prostovoljno vrnilo v svojo domovino, 548 pa jih je bilo deportiranih, ker so bili nagnjeni k zločinom in jih je komisar Corsi označil kot nevarne za družbo.

Leta 1931 je bilo deportiranih 7891, za kriminalce označenih oseb je bilo 280.

SMRT ZA TATOVE V SOVJ. RUSIJI

BERLIN, Nemčija, 2. januarja. — Odločna in stroga je ruska sovjetska vlada, da prisili prebivalstvo do uspešnejšega dela na poljih in tovarnah.

Dve mladi dekleti ste dve žalostni žrtvi te vladne strogosti. Tovaršica Gribanova in njena prijateljica, tovaršica Oustinova, ste bili zasadeni, ko ste na kolektivni kmetiji v vasi Osinovka kradli žito.

Priplejani ste bili pred sodišče, ki je Gribanovo obsodilo na smrt in je bila takoj odpeljana na sodnijsko dvorišče in ustreljena. Tovaršica Oustinova je bila z dvema drugima kmeticama poslana za deset let v prisilno delavnico.

Ruska vlada je izdala poziv, da se prebivalstvo strogo drži postav glede poljskih pridelkov. V ta namen je postavila 100.000 paznikov, ki nadzorujejo dela in pospravljajo polja. Vsakdo, naj bo moški ali ženska, ki vkrade žito s kolektivne kmetije, je kaznovan s smrtjo.

Pa tudi za uradnike in delavce v

CANGCUN, Mančukuo, 2. decembra. — Mančukuo vlada je naznanila, da bo inozemske obveznosti Mandžurije, ki znašajo \$3,000,000, plačala v obrokih tekom 20 let. Ta znesek je bil posojen Mandžuriji pod vlado maršala Čang Hsiao Lianga.

Velik del teh obveznosti se nahaja v rokah ameriških bank. Pri tem posojilu pa so vdeležene tudi angleške, japonske, nemške, norveške, švedske, holandske in češke banke. Posojilo je večinoma v blagu za maršalovo armado in za veliki arzenal v Mukdenu.

Cangovo vlado v Mandžuriji je odpravila japonska armada leta 1931 ter je nato ustanovila novo Mančukuo državo. Japonski predsednik komisije za odplačilo dolga pravi, da bo dolg za blago, ki je bilo prejet po l. januarju 1931, plačan v gotovini pred 30. junijem 1934. Za blago pa, ki je bilo prejet v letih 1930 in 1931, pa bo plačano v zadolžnicah v obrokih v dvajsetih letih.

OŽIVLJENJE INDUSTRIJE V AVSTRIJI

Tovarne v Steyerju bodo zaposlile 2000 delavcev. Tudi škodove tovarne so dobile velika naročila.

STEYER, Avstrija, 2. januarja. — Veliko upanje je vzbudila vest, da bodo slavne tovarne v Steyerju, ki so pred in med svetovno vojno izdelale za avstrijsko armado velike množine municije, takoj po Novem letu zaposlile 2000 delavcev. Uprava tovarn je dobila dvojne velikih naročil, od katerih eno pride od brazilske vlade.

Zanimivo pri tej vesti pa je tudi, da so istotako dobile velika naročila škodove tovarne v Plznu na Češkem, ki so bile že več mesecev zaprte, pa bodo sredi januarja zaposlile več tisoč delavcev.

Drugo naročilo na tovarne v Steyerju je prišlo od portugalske vlade, ki hoče v svoji armadi vpeti novo vrsto pušk.

(Dvomljivo pa je, da so tovarne v Steyerju dobile naročilo za orožje in municijo kajti po versailski pogodbi je Avstriji in Nemčiji prepovedano izdelovati orožje za kakšno tujo državo. — Opomba uredništva.)

ITALIJA BO OPUSTILA KAZENSKI OTOK

Rim, Italija, 31. decembra. — Kazenski otok Lipari v Tirenskem morju bo vlada 10. januarja opustila. Na ta otok je Mussolini pošiljal nasprotnike fašizma, vsled njegove amnestije pa bodo sedaj ti izgnanci pomiloščeni. Te amnestije je deležnih 20.000 oseb. Na raznih kazenskih otokih je bilo puščenih samo kakih 400 političnih kaznivcev.

Industriji je določena stroga disciplina. Kdor cel dan brez zadostnega vzroka ne pride na delo, je odpuščen in izgubi svojo karto za hrano.

V Rusiji je vsak dan odpuščenih mnogo delavcev. Vse delo je pod veliko disciplino. To sicer ni prijetno, toda sovjeti hočejo doseči svoj cilj.

PROGRAM ZA DRUGO PETLETKO

Vse časopisje slavi dosežanje uspehe. — Ob enem povdarja zmede v kapitalističnih državah. — Edini izhod je padec buržoazije in diktatura proletariata.

Moskva, Rusija, 2. januarja. — Konec prvega petletnega načrta in začetek drugega je dal časopisom povod, da so napolnili svoje strani s slavnostnimi besedami uspehe.

S sedanjimi velikimi uspehi, katere pripisuje časopisje prvemu prazdovanju za izboljšanje ruskega gospodarskega položaja na socialistični podlagi, primerjajo časopisi položaj, ki obstaja v drugih kapitalističnih državah in ga slikajo v najbolj črnih barvah. Vsak časopis zatrjuje, da je bil petletni načrt izvršen v štirih letih.

„Izvestja“, ki je glasilo komunistične stranke, prinaša na prvi strani veliko sliko Josipa Stalina, predsednika Tretje internacionale in generalnega tajnika političnega biroa. Na tej sliki je leva roka raztegnjena čez celo stran. Pod sliko je napisano: „Naprej tovariši do nove zmage!“

Z izjavo, da je položen trden temelj za socializem s petletko, slavi „Pravda“ leto 1932 kot novo poglavje v sedanjih zgodovini ter pridene svarilo na kapitalistični svet: — Edina pot, da je mogoče odvrniti uničenje ustvarjajočih sil, je s pomočjo socialistične revolucije.

Dalje pa pravi list:

— Iz sedanjih zamotanih položajev v kapitalističnih državah je mogoče dobiti edino prepričanje, da je edini izhod revolucijonarni preobrat buržoazije in ustanovitev proletarske diktature.

Po celi deželi je časopisje proslavljalo Novo leto kot prednjo stražo naroda.

Petletka je bila v štirih letih in treh mesecih končana o polnoči 31. decembra. Navzlic pohvalnemu uspehu petletke stoji Rusija nasproti pomanjkanju živeža.

Glavne smernice petletke ki so stopile l. januarja v veljavo so: odprava pomanjkanja živeža, popolna kolektivnost dežele ter popolno uničenje kapitalističnih elementov, ki so še ostali, da se ustanovi brezrazredna narodna skupnost.

H koncu druge petletke obljublja komunistična stranka najmanj dvakrat ali trikratoliko vsakdanji potrebiščin, kakor pa jih je bilo do sedaj. Da je mogoče to doseči je potrebno razviti malo industrijo, da je mogoče izdelati dovolj obleke, čevljev itd. V teh industrijah, posebno po deželi bo letos naloženi kapital podvojen.

Načrt za drugo petletko še ni popolnoma izdelan, toda bo dogotovljen do 20. januarja in predložen osrednjemu izvrševalnemu odboru.

Zdaj je v teku „očiščenje“ komunistične stranke v namenu, da se uničijo opozicijske skupine, ki so do sedaj ovirale izpeljavo gospodarskih načrtov vlade.

RESOLUCIJA GLEDE PREKLICA OSEMNAJSTEGA AMENDMENTA

WASHINGTON, D. C., 2. januarja. — Danes so potekle senatorjem božične počitnice. Vse kaže, da s bo senat v kratkem z vso vnetostjo lotil vprašanja glede piva in preklica osemnajstega amendmenta. Justični odsek je dovolil, da se vrše zaslišanja o predlogi, ki je bila sprejeta v poslanski zbornici ter priporoča pivo s tremi odstotki alkohola. Zaslišanje se bo vršilo v sredo pred posebnim pododsekom ter bo trajalo šest ur. Vsaka stranka bo imela tri ure časa za svoje argumente.

V sredo bo tudi sestavljeno besedilo resolucije za preklic osemnajstega amendmenta.

Republikanski senator Blaine iz Wisconsin, ki načeljuje obema pododsekom, ki se bosta bavila s temi vprašanji, je rekel, da bo resolucija glede preklica osemnajstega amendmenta že v sredo sestavljena, dočim bo zamogel prihodnji teden poročati, kako je s pivom.

Collierova predloga za triodstotno pivo je bila sprejeta v poslanski zbornici z 230 proti 160 glasovom. Naloga Blaine-ovega odseka je dognati, če je v soglasju z ustavo.

Načrti za resolucijo, ki bo zahtevala preklic 18. amendmenta, so že gotovi. V resoluciji bo rečeno, da je treba osemnajsti amendment brezpogojno preklicati, obenem pa zaščititi one države, ki hočejo biti suhe, pred vtihtapljanjem opojnih pijač. Kongres naj ima tudi pravico uveljaviti potrebne postave proti povratku salona.

Zaenkrat se še ne ve, če bo zadeva predložena državnim konvencijam ali pa državnim konvencijam ali pa državnim zakonodajam.

IZGREDI NA ŠTAJERSKEM

Kmetje so zelo razjarjeni zaradi visokih davkov. Napadli so davčne uradnike. — Policija jih je naskočila s sabljami.

GRADEC, Štajerska, 2. jan. — Nezadovoljnost med štajerskimi kmeti dela oblastim velike preglavice.

Ko sta pred nekaj dnevi v gorskem vasi Reehberg pri Vornu v graškem okraju vaški župan in sodnijski birič hotela nekemu kmetu, ki ni plačal davkov, na javni dražbi prodati prašiča, so ju kmetje pretepli.

Naslednji dan pa je morala policija v Vornu s sabljami navalliti na kmete, ki so hoteli porušiti tamno mestno hišo. Šele, ko je prišla policija v Vornu na pomoč policija iz Grada, je zopet zavladal mir.

Štajerske oblasti le nerade napotajo s silo proti kmetom, toda dežela potrebuje denar in davke je težko izterjati.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

ADOLF HITLER PREROKUJE BOLJŠEVIZEM

Pravi, da bodo nezmožni državniki povzročili razsul. — Katastrofa je samo še vprašanje časa.

Monakovo, Bavarska, 2. januarja. — V svoji novoletni poslanici na narodno-socialistično stranko je izjavil njen voditelj Adolf Hitler, da svet dan za dnem postaja bolj zrel za boljše vize.

Ta razvoj pospešujejo, kot pravi, slopi in nesposobni državniki, ki ne znajo vreči deske izpred svojih oči ter stojijo križem rok pred pretečo nevarnostjo.

— Razpad je samo še vprašanje časa. Posledice in nastala zmešnjava more prinesiti samo uničenje. Meščanski politiki si ne morejo niti najmanj predstavljati velikanske nevarnosti, v kateri plava svet, — je rekel voditelj nemških fašistov.

— V deželi, v kateri je 6,000,000 komunistov, 7,500,000 socialnih demokratov in 6,000,000 ali še več pacifiistično navdahnjenih elementov, bi bilo najboljšje, da se ne govori o enakopravnosti in oboroževanju, — je rekel dalje.

Njegova poslanica pravi dalje, da more napredek Nemčije priti samo potom nacionalizacije in da je zasluga Nazijcev, da je bil komunizem prikrajan, ako ne popolnoma končan.

V pregledu dogodkov leta 1932 pravi Hitler, da je bilo leto polno bojev in uspehov, v katerih je bila marksistična vlada v Prusiji in v celi državi premagana.

V svojem napadu na državnega kancelerja von Schleicherja pravi Hitler, da je sedanja vlada samo posnetek vlade prejšnjega kancelerja von Papena, vsled česar bo končala z najtežjim neuspehom in da bodo slednjič nacionalisti zmagali.

ROCKEFELLER PRIČAKUJE BOLJŠE ČASE

ORMOND BEACH, Fla., 2. jan. — John D. Rockefeller, ki je star 93 let je pričel Novo leto z upanjem, da bo to leto prineslo konec svetovne depresije.

„Vsakemu želim srečno in prospero Novo leto,“ je rekel stari Rockefeller.

„Upam, da bo leto 1933 prineslo boljše čase vsem ljudem na zemlji. Četudi ne vidim takojšnjega konca sedanje depresije, vendar upam na vse najboljše.“

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in
Kanado \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za tujino \$7.00
Za četrt leta \$1.50
Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.
Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

OB NOVEM LETU

Zopet je zatono leto v večnost in Novo leto pozdravljamo z bojaznijo in trepetom.

Preteklo leto nam ni dalo, kar smo pričakovali ob njegovem početku in radi smo se kaj lahko poslovili od njega.

Sicer človek ni nikdar zadovoljen in rad pozabi, kar je doživel dobrega in misli samo na skrbi in težave, ki so ga doletele.

Toda toliko bridkosti menda še ni prineslo nobeno leto, kot to, ki se je od nas ravno poslovilo.

Menda prav vsak je občutil vso njegovo težo, kajti pritiskalo nas je k tlom in nas davilo.

Zato je splošno slišati klic: "Hvala Bogu, da je minilo".

Sicer ni bilo leto krivo vseh nadlog, temveč deloma tudi človek sam.

Na leto zvrčamo vso krivdo, ker nas je prevarilo v naših upih in pričakovanjih.

Ne spominjamo se, da bi morali prenašati toliko duševnih muk, kot ravno v minulem letu.

In v spominu so nam še vse dobre dni dobrih let prosperitete.

V onih časih pa si nismo postavili zadostne obrambe proti sedanjosti, četudi so dobri časi že dolgo bili na opolzi poti.

In pri vsem je bil padec prenašel in prevelik, da bi se mogli ubraniti pomanjkanja.

Toda kaj nam pomaga vse to žalostno premišljevanje, kako bi odvrnili od sebe vse te nadloge in težave?

Svoj pogled moramo pogumno in v zaupanju obrniti v bodočnost.

Brez žalovanja stojimo ob neokinčnem mrtvaškem odru starega leta.

S svojimi željami smo obrnjeni v Novo leto, da bi nam naklonilo boljše čase.

Slabše pač ne more biti, kot je bilo do sedaj, in zato smo upravičeni, da stopamo v Novo leto z upanjem, da bodo naše želje vsaj deloma uresničene.

Iz Slovenije.

Gol človek na ulici.

Neznano odkod je prišel pr. m. kmalu po dvanajsti uri v Škofjo Loko dovolj čedno oblečen in simpatičen mladenič, katerega vedenje pa je bilo več koč udno. Fant je begal iz ene ulice v drugo, momljal nekaj nerazumljivega predse in se oziral popolnoma apatično okoli sebe. Na nenadnega šetaleca so takoj postali pozorni naši varnostni organi in tujec je moral na orožniško postajo. Tam so ugotovili, da imajo opravka z umobolnim mladeničem. Iz njegovih dokumentov so razbrali, da je pristojen baje v občini St. Ilj pri Mariboru in da je 26 let star. Fanta je nato eden orožnikov spremljal proti železniški postaji, da ga spravi domov. Pa ni šlo. Še preden je bil orožnik v mestu, se je vrnil v Škofjo Loko tudi umobolni mladenič, ki ga je pod nogi mestni stražnik zaprl v občinski zapor.

Naslednji dan zjutraj se je zašel fant v župno cerkev, kjer je s svojo izredno gorečo molitvijo vzbujal občo pozornost vernikov, da ga je slednjič cerkvenik izgnal iz cerkve. Prišlo je do najbolj mučne zadeve. Ljudje na St. Jakobskem trgu se niti niso prav zavedli kako in kdaj — že je odvrzel tujec vso obleko raz sebe in stal na trgu nekaj trenutkov popolnoma gol. Nekateri moški so reveža hitro oblekli in moral je zopet na stražnico, kjer je venomer molil. Drugi dan zjutraj je spremljal mestni delavec versko umobolnega v Ljubljano, da ga od tod spravijo dalje proti domu. Med potjo je imel delavec z mladeničem dovolj sitnosti. Nekajkrat je poskušal fant vreti obleko raz sebe, kar pa so seveda preprečili.

Nočne akrobacije drznega vlomilca.

Mariborska policija je pred dnevi spravila na varno večjo vlomilsko tolpo, ki jo še vedno zaslišuje. Kakor pa kaže drzen nočni večkratni vlom v Maistrovi ulici, ki se je pripetil 14. decembra, je neki drzni član te tolpe še vedno na svobodi. V pozni nočni uri je neopaženo preplezal vrtno ograjo in prišel tako na dvorišče hiše št. 14. v Maistrovi ulici in se z vso okretnostjo najprej povzpela na balkon v prvem nadstropju, kjer je vlomil v kuhinjo strokovnega učitelja Poljanca in odnesel iz kredence srebrno uro, vredno okrog 30 Din. dočim je ostale predmete in obleke pustil pri miru. S Poljančevega balkona se je nato povzpel na balkon drugega nadstropja in se splazil v stanovanje stranke Frohn, kjer je odnesel iz kuhinjske omarice srebrno žensko zapestno uro, v vrednosti pa si je iz ročne torbice "izposodil" 180 Din. Nato je nadaljeval vratolomno nočno pot še na balkon tretjega nadstropja, kjer je vlomil v stanovanje profesorja Pahorja in pobral iz kuhinjske kredence ves kovani drobiž, nato pa je s ponarejenim ključem odprl stanovanje upokojenca Skoka, kjer pa ni našel nič primernega za svoj žep. Kakor je prišel, je tudi odšel s plenom, ki pa k sreči ni bil prevelik. V tem primeru gre očitno za pravega strokovnjaka, ker ni pustil nobenega sledu, zakaj policijski daktiloskop ni mogel najti niti najmanjšega odtisa in je vlomilec "delal" najbrže v rokavicah.

Nezgođe in poškodbe.

Lozar Janko, žagar v Črnomlju je žagal deske na Doltarjevi žagi. Naenkrat ga je zagrabil jermen in mu na transmisiji štirikrat zlomil desno roko.

Mrak Jožef, 34-letni gozdni delavec iz Gaberje, je podiral v Radohi bukve. Od nekega vrha se je odlomila veja ter mu padla na levo roko in ga hudo obtokla.

Hoje Bogomir, 28-letni gozdni delavec iz Rdečega kamna pri Smuku, je podiral bukve v hosti. Pri podiranju mu je padla bukva na desno nogo in mu jo zlomila.

Štangelj Stefan, 18-letni kmečki dleavec iz Hrušice pri Stopičah je sekel kostanjevino. Pri tem mu je padlo kostanjevo deblo na levo nogo in jo v členku zlomilo.

Mrak Ivan, 13-letni posestniški in iz Artmanje vasi, je podil kragulja. Njegov sosed P. je videl, da fant podi kragulja in je ptiča hotel ustreliti. Pri tem pa je po nesreči zadel fanta v levo stegno in mu prizadel lahko poškodbo.

Bebar Franc, 36-letni rudar iz Loke pri Črnomlju, je v rudniku "Belokrajina" kopal premog. Pri tem se mu je vsula na nogo debela plast premoga in mu zlomila nogo v bedru.

Vsi imenovani se zdravijo v bolnišnici Usmiljenih bratov v Kandiji.

Pogrešanci iz svetovne vojne.

Okrožno sodišče v Ljubljani je uvelodlo postopanje, da se proglase za mrtve naslednji pogrešanci iz svetovne vojne:

Matevž Kunčnik, kočar iz Vasi; Janez Potočnik, vrtnar iz Pivole; Franc Kušar, delavec iz Činžata; Janez Rodoške, delavec iz Brežulj; Franc Frans, vinčar iz Melja; Stefan Štepišnik, delavec iz Lehna; Ivan Roškar, delavec iz Pobrežja; Franc Selinšek, delavec iz Maribora; Jurij Kotnik, kamnosek iz Lehna; Vid Jenuš, vinčar iz Grušove; Avgustin Lorbec, vinčar iz Slatinskega dola; Peter Grubelnik, posestnik iz Ojstrice; Franc Nerat, vinčar iz Hrencevi in Franc Rečnik, drvar iz Slivnice.

Nenavaden ribiški plen.

Iz Poljčan poročajo, da je nastavil v noči med 12. in 13. m. m. Stanko Haptnmann v Dravinji močan trnek s tremi kavlji z namenom, da bi ujel ščuko. Ponoči pa je začul v bližini stanujoči železničar Umek od reke sem glasno eviljenje in zavijanje. Obvestil je o tem Hauptmanna, ki je odšel k vodi in našel tamkaj na svoje največje začudenje na trnku ujetega močnega lisjaka. Srečni ribič je lisjaka pobil in ga odnesel domov. Očitno je lisjak hotel požreti ribico, ki je bila na trnku kot vada in se je tako ujel. Menda je to edinstveni primer v lovski odnosno ribiški kroniki.

Velik vlom pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah.

Ponoči so vlomilci obiskali trgovino Drea in odnesli raznega manufakturnega blaga v vrednosti nad 65.000 Din. Vse ukradeno blago pa so drugi dan izsledili orožniki v nekem listnjaku, kjer so ga tatovi zakopali v listje. O vlovu je bila obveščena tudi mariborska policija, ki je poslala tja svojega daktiloskopa s policijskim psom. Vlomilski tolpi so orožniki še za petami.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

Krvava fantovska bitka v Hočah.

Te dni so se fantje stekli v Pri- sternikovi gostilni z nekim lovskim poznikom. Posledice krvavega pretepa pa so bile ugodne za 24-letnega delavca Ivana Holecerja in 24-letnega delavca Franceta Kirbiša, oba doma iz Skokov. Holec je obležal na bojišču z razparanim trebuhom. Kirbiš pa z razmesarjeno desno nogo. Oba ranjenca so mariborski reševalci z avtom prepeljali v bolnišnico. Stanje ranjenega Holecerja je zelo resno in imajo zdravniki malo upanja, da bo ostal živ.

Samomor.

Pri Sv. Urbanu pri Ptuj je izvršil 14. dec. zjutraj samomor sin kovača Petrič mlajši, ki si je pogljal kroglo iz lovske puške v prsi nad srecem in si prestrelil pljuča. Petrič je po eni uri izdihnil. Vzrok samomora ni znan.

Roparski napad pod Meljskim hribom.

Ko so se te dni peljali z vozom domov proti Sv. Petru posestnik Čvikelj, njegov hlapec in neki njegov zamec, so jih napadli neznani roparji. Napadene pa je rešil konj, ki se je na gospodarjev krik pogljal v dir in je bil zamen za napornoparje, da bi voz dohiteli. Napadalec zasledujejo orožniki.

ŽENA USTRELILA MOŽA

Charleston, S. C., 2. januarja. Ko je kurjač James B. Grey trdno zaspal, se je približala njegovi postelji žena in ga ustrelila.

Nato je šla na policijsko stražnico, kjer je izjavila, da je to storila, ker jo je neprestano pretepal.

MKS. ROOSEVELT V MANILI

Manila, Filipinsko otočje, 2. januarja. — Danes je dospela sem Mrs. Edith Kermit Roosevelt. Vdova po pokojnem predsedniku Rooseveltu. Obiskala je svojega sina Theodora Roosevelta, ki je generalni guvernir na otočju.

Dopisi.

Sharon in Farrell, Pa.

Dve leti obstoječe pevsko društvo Slov. Dom že dolgo obeta da priredi koncert in glejte, stvar se bo uresničila. Pevski zbor je odločil za koncert dan 28. januarja 1933. S pripravo so že pričeli. Obeta se obilo in lepega programa. No, bomo videli na 28. januarja, kaj da bo. Mi se pa tudi že sedaj pripravimo in prihranimo si denar do takrat, da ne bomo imeli izgovora, da posetimo naše pevce na prvem koncertu ter jim damo pogum za bodočnost.

Toliko za sada!

Poročevalec.

PROPADANJE BANK V TEKU DVEH LET

Število propadlih bank v letu 1932 je znatno padlo v primeri z letom 1931. Letu 1932 je zapadlo svoja vrata 144 bank, medtem ko je znašalo njih število leta 1931 2323. Vlagatelji so leta 1932 izgubili pri tem \$731.000.000, leta 1931 pa \$1.759.000.000.

V decembru lanskega leta je bilo zaprtih 105 bank z vlogami v znesku \$66.000.000, istega meseca leta 1931 pa 353 bank z vlogami v znesku \$319.000.000.

VIHAR V ANGLIJI

London, Anglija, 2. januarja. — Ob angleški in irski obali je danes divjal vihar z brzino šestdesetih milj na uro. Na Škotskem in v severnem delu Irske je tako deževalo, da so reke prestopile bregove. Parnik "Venetia" se je potopil. Dvanajst mornarjev je utonilo. V bližini Londona in drugih mest je veter raval drevesa in prevračal avtomobile.

BOMBE NA ŠPANSKEM

Oviedo, Španija, 2. januarja. — Policia je aretirala tri radikalne ter jih obtožila, da so zadnje nedelje vrgli tri bombe, ki pa k sreči niso napravile nobene škode. Aretiranci odločno tajne vsako krivdo.

POPLAVA NA ŠPANSKEM

Sevilla, Španija, 2. junija. — Vsed silnega deževja je reka Guadalquivir prestopila bregove. Predmestje Triana se preplavlja. Petdeset družin se je moralo umakniti iz hiš ter poiskati zavetja na višje ležečih krajih.

PRESED. HOOVER SE VRAČA

Na predsednikovem vlaknu, 2. januarja. — Danes dopoldne ob desetih sta se predsednik Hoover in njegova žena odpeljali proti Washingtonu. Obiskala sta razne kraje v državi Floridi. Kjerkoli se je Hooverju nudila prilika, je ribaril.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Ste namenjeni v Evropo?

Kdorkoli želi potovati letos v domovino, za stalno, ali le na začasni obisk svojcev, naj vsakor piše po naša navodila za potovanje in prepričal se bo, da bo za mal denar udobno in hitro potoval. Pošljemo jih vsakomur brezplačno.

METROPOLITAN
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-
BLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA-
STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	\$ 3.50	Lir 100	\$ 5.70
Din 300	\$ 5.00	Lir 200	\$ 11.20
Din 400	\$ 6.75	Lir 300	\$ 16.40
Din 500	\$ 8.25	Lir 400	\$ 21.75
Din 1000	\$ 16.25	Lir 500	\$ 26.75
Din 5000	\$ 79.00	Lir 1000	\$ 52.50

Za izplačilo vaših zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovolj, da se bo plačilo.

IZPLAČILA V AMERIŠKIM DOLARJEM
Za izplačilo \$ 5.00 morate poslati \$ 5.70
" " " 10.00 " " \$ 10.80
" " " 15.00 " " \$ 15.90
" " " 20.00 " " \$ 21.00
" " " 30.00 " " \$ 31.10
" " " 40.00 " " \$ 41.20
" " " 50.00 " " \$ 51.30

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.
Malo nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za prijetno \$1.
METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(FRANK SAKSEE)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MIHAIL ZAŠČENKO:

ŠTIRI DNI

Svetovna vojna in tisti prekličani strelski jarki — vse to se kaj zdaj maščuje, dragi moji. Vsi smo zaradi te vražje vojne kilavi in bolni.

Ta ima razrvane živce, drugega ščiplje po trebuhu, tretjemu ne utriplje srce tako ritmično, kakor bi želel. Evo, to sam vam rezultati.

Zaustan svojega zdravja se seveda ne morem pritoževati. Zdrav sem. Tudi jem lahko in spim tako isto. Toda vsak hip se bojim, da se bodo ti vražji strelski jarki tudi na meni maščevali.

Tako sem tudi jaz oni dan ziel iz postelje. Dobro se še spominjam, da sem baš obupal skorenj. Pa mi pravi žena:

— Nekam čudno si si danes v obraz, — mi pravi. — Barva tvoje obraza mi ni nič kaj všeč. Pa vendar nisi bolan?

Pogledal sem se v zrcalo. Zares — obraz je ves siv.

— No, zdaj pa imaš zlodja, — si mislim. Se že maščujejo strelski jarki. Morda mi srce ali še kak drug važen organ ne utripuje dobro. Zaradi tega sem morda postal siv.

Potipal sem žilo — tiho, ne bije. Oho, me je že začelo zvijati po trebuhu. In ščiplje me nekaj.

Ves potrt sem se oblekel in odšel na delo, ne da bi popil čaj, kakor vsako jutro.

Odšel sem na delo. Spetoma sem premišljeval — če mi kdo blekne kaj zaustan barve mojega obraza, stopim na vsak način k zdravniku. Kaj več — živi, živi človek, a naenkrat čof — pa ga ni več. Takih primerov je vse polno.

Pet minut pred enajsto, prav dobro se spominjam, stopi k meni delovodja Žitkov in pravi:

— Ivan Federović, prijatelj, kaj ti pa je? Danes, izgledaš strašno slabo. Nezdruvo, prsteno barvo imaš.

Te besede so me zadele kot strela iz jasnega.

— No, zdaj je pa šlo moje zdravje rakom živčnat, — sem pomislil. — Zdaj pa imam.

In znova me je začelo zvijati in ščipati po trebuhu. Konaj sem prišel do doma. Hotel sem celo poklicati rešilno postajo.

Prilezel sem domov in se zavalil na posteljo. Ležim. Žena tuli, tarna. Sosede pridejo, ohajo.

— No, — pravijo, — strašno slabo izgledaš, Ivan Federović.

Starodavno zdravilo pomaga proti hrtobola

"Dve leti sem trpel neprestane bolečine strahotnega hrtobola. Poskušal sem vsakovrstne linimente, pa mi nobeden ni pomagal. Prijatelj mi je priporočil Anchor Pain-Expeller, in ko sem se le dvakrat namazal, je vsa bolečina izgubila. Pain-Expeller je najboljši med vsemi."

Lockport, N. Y. J. S.

PAIN-EXPELLER

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

BAJANICA IN STRELA

Statistika uči, da zahteva strela navzlic vsem tehničnim napredkom še vedno velikanske materialne in človeške žrtve. 90 odstotkov vseh motenj na prostih električnih vodih povzroča strela, kakor so izračunali. Pri tem se je izkazalo, da obiskuje strela najrajši neka omejena ozemlja. V teoretične svrhe, a tudi v praktične se je v zadnjih časih zanimal nemški raziskovalec dr. inž. Lehmann s Tehnične visoke šole v Draždanah za ta pojav. Hotel ga je razjasniti.

V družbi z nekim bajaničarjem je obiskal v okolici tega mesta vse kraje, kjer je strela posebno rada gospodarila nad elektrovdmi. Na teh mestih je bajanica povsem dolocna javljala karakteristične žilopodjalne vde in vrtnja z zemljo so pokazala, da se ni zmotila. Te raziskave so imele za posledico, da so izboljšali ozemljenjv in zvezali druge s podtaknimi vodovjem, kar je učinkovalo spet tako, da pri naslednjih nevihtah strela ni več povzročila nobene škode.

Lehmann pa je navedbe bajanice preizkušal še s posebnim občutljivim aparatom, ki beleži električne lastnosti zraka, in je ugotovil, da je bajanica registrirala motnje istotam kjer aparat. Bajanični pojavi (če vse skupaj ni bila velika samoprevara ali tudi navadna prevara s strani bajaničarja) temeljijo torej po teh poskusih na zračno električnih pojavih, ki so spet v neki določeni zvezi s podtalnimi vodnimi razmerami v določenem ozemlju. Na podlagi teh poskusov hoče sedaj inž. Lehmann izdelati sigurno metodo, po kateri bi se po strelji ogroženih krajih lahko temeljito rešili te nevarnosti.

ZAKRINKANI STRUPI

Zdravnik dr. Leschke pripoveduje v neki strokovni medicinski reviji o tri in polletnem otroku, ki se mu je hipoma pričela blesti. No, ga niso držale več, glava ga je bolela, končno so nastopili prividi, v katerih je menil, da ga zasledujejo razne živali. Po koži so mu nastali izpuščaji kakor pri škrlatinki, zenice so se mu razširale, srce mu je utripalo v besnem tempu. Zdravnik nikakor ni mogel ugotoviti vzroka za to nenavadno obolenje, vseeno pa mu je izpraznil želodec.

Po treh urah je bilo hipoma vse v redu. Sele pozneje so odkrili vzrok. Otrok je bil pojedel večjo množino bršljanovih listov. Prijazna ovičalka, ki krasi tako pogostoma zidove hiš, vsebuje namreč v svojih listih neko eterično olje s strupenimi vplivi.

Podoben primer se je zgodil s povsem neškodljivim lanenim oljem. Več otrok je jedlo v laneno olje namočen kruh in so oboleli. Preiskava je dognala, da je bilo semenu lanu, iz katerega so bili pridelači to olje, primešan kakšnih 30 odstotkov semena neke vrste ljuljke, ki rase med lanom. Tudi seme te ljuljke samo ne sebi ni škodljivo, toda na rastlini živi rada majhna glivica, ki proizvaja strupeni alkaloid temulin. Ta alkaloid se razširi po ljuljki v njeno seme in če se to primeša lanenemu semenu, je posledica razumljiva.

Še mnogo je takšnih rastlin, ki jih ne smatramo za strupene, pa utegnejo v nekih okoliščinah vendarle vplivati otrovno. Koprive so znane zavoljo svojih pekočih lastnosti, a tudi koprivni sok, ki ga dobimo s prekuhanjem kopriv in ga uporabljamo proti krvavitvam, utegne povzročiti škodo v želodcu, srbeče izpuščaje na koži in druga znamenja zastrupitve. Neke vrste trobentice — ne vse — vsebujejo strup, ki vpliva na kožo in obisti ter povzroča splošne pojave zastrupljenja.

Španska muha (ki prav za prav ni muha) je bila že v starih časih v obliki praška cenjena kot dražilo in ponajvečevalno sredstvo. V obliki oblika, ki "vleče" mehurje iz kože, so jo uporabljali tudi za zdravljenje raznih bolezní. A tudi kriminalistika se je morala prečisto baviti s špansko muho. V večjih množinah učinkuje prašek iz španskih muh notranje, namreč kot hud strup, in čisto je prišlo že do smrtnih primerov, ker so ta prašek zamenjali za poper.

GIGANTI MED TELESKOPI

V zvezdarni na Mountu Davisu v Teksasu montirajo te dni enega največjih optičnih instrumentov, kar jih ima astronomski znanost. To je ogromen zrealni teleskop, katerega zrealo meri 2 m v premeru in je veljal okroglo 850 tisoč dolarjev. To velikansko sso to je v svoji oporoki ostavil z a zgradbo takšnega teleskopa bogati veletrgovec William MacDonal, ki je umrl l. 1924. Otrok ni imel. Njegovi sorodniki so skušali oporoško razveljaviti, pa se je proces po več letih zaključil z njih porazom. Tako je zvedoslovje obogato zelo za nov velikanski nebesni top.

Skoraj vsi znameniti veliki teleskopi v Ameriki so nastali na podoban način po oporokah bogatih mecenov, ki se svoje žive dni za znanost niso morda niti dosti brigali. Eden največjih lečnih teleskopov na svetu, in sicer tisti na Mountu Hamiltonu je darilo usnjarja Jamesa Licka znanosti. Lick je hotel svoj denar prvotno nameniti za zgradbo velike piramide, v kateri bi počivali njegovi telesni ostanki. Toda njegov prijatelj prof. Holden ga je prepovrnil za teleskop in Lick je v ta namen ostavil \$700.000. Leča tega orjaka meri 90 cm. tubus pa 18 m. Potemtakem je drugi največji lečni teleskop na svetu, kajti njegov tovariš na Yerkesovem observatoriju ima lečo s premerom 100 cm. Velikan je darilo chicškega "kralja cestne železnice" Charlesa Yorkesa znanosti.

Ta čas največji teleskop na svetu, namreč zrealni, je Hookerjev. Hooker je bil velefinančnik in industrialec. Zrealo njegovega teleskopa ima 2 in pol metra v premeru, torej znatno več nego pri Macdonaldovem teleskopu, in tehtja 4 in pol tone pri debelini 30 cm. Železne konstrukcije, ki drže zrealo, so izdelali v tovarni, kjer so nastajali med vojno najmočnejši ameriški topovi. A Hookerjev teleskop ne bo več dolgo prvač med svojimi tovariši. Že od l. 1928. izdeluje namreč ameriški mojstrski optik Richey zrealo, ki bo imelo 5 m v premeru! Montirali ga bodo nemara prihodnje leto. Medtem pa je ameriški učenjak Pease izdelal že načrt za teleskopsko zrealo s premerom 16 m in teži 12 ton!! Ta gigant nad vsemi giganti bo požrl najmanj 9 milijonov dolarjev — a morda bo to vzrok, da bo treba še dolgo čakati, preden se načrt spremeni v dejstvo.

KNJIGARNA

"GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI

Agitator (Kersnik) broš.	30
Andrej Hoffer	50
Benčica vedčevalka	35
Belgrajski biser	35
Bel mecen	40
Bele noči, mali junak	60
Božični darovi	35
Božja pot na Bledu	20
Božja pot na Smarni gori	20

Cankar:	
Grešnik Lenard, broš.	70
Mimo življenja	20
Moje življenje	75
Romantične duše	60

Balkansko-Turška vojska	30
Balkanska vojska, s slikami	25
Boj in zmaga, povest	20
Blagajna Velikega vojvode	60
Beltegor	30
Boy, (roman)	65
Burska vojska	40
Beatni dnevniki	60
Čarovnica	25
Črtna Borogradska	45
Ovrtke	35
Čebelica	25
Črtice iz življenja na kmetih	35
Drobiz, in razne povesti	—
Spisal Mitčinski	60
Darovana, zgodovinska povest	50
Dekle Eliza	40
Dalmatinske povesti	35
Dolga roka	50
Do Ohrida in Bitolja	70
Doli z orožjem	50
Dve sliki: — Njiva; Starka	—
(Meško)	60
Devica Orfantska	50
Duhovni boj	50
Dedeč je pravil; Marinka in Mraz	40
tetjki	40
Edinbota	35
Fabijola ali cekev v Katakombah	45
Fran Baron Trenk	35
Filozofska zgodba	60
Fra Diavolo	50
Gospodarska sveta	40
Gostilne v stari Ljubljani	60
Grška Mytelogija	1—
Gusarji	75
Gusar v oblikih	60
Hadži Murat (Tolstoj)	40
Hči papeža, vez.	1—
Hektarjev meč	50
Hedvika	40
Hudi tasi, Blago duše, veselolgra	75
Hudoba (Kmetova)	40
Hudo Brezno (11. sv.)	35
Humorske, Groteske in Satire	—
vezano	80
broširano	60
Izlet g. Bravtina	150
Iskralni spisi dr. H. Dolana	60
Is tajnosti prirode	60

DRUGI DEL

Tajna Rodu Champdoce

I.

Če gremo iz Poitiersa v Loudun, nas vodi pot skozi krajino, kjer se vrste rodovitne ravnine za prostiranimi pašniki in velikimi gozdovi, eldoradom divjadi, kajti gospodar gozdov, pašnikov in polja grof de Mussidan še ni ustrelil s puško, odkar je bil po nesreči ustrelil na lovu svojega služabnika. A to se je bilo zgodilo že pred dvaintridesetimi leti.

Grad Mussidanovih stoji malo dalje, na desni strani. O božiču bo že dve leti, odkar je ovdovela grofica de Chevauche, bodra žena, nenadoma umrla, zapustivši vse svoje premoženje svoji nečakinji gospodični Sabini.

Na drugi strani ceste zagledamo na visoki skali gradič Sauvembourg, skrit napol za visokim drevjem. Še malo dalje, vrh strmega griča, stoji liki trdnjava na skali mogočno poslopje iz starih časov. To je stari grad Champdoce. In mračen je, saj že razpada.

Tu je živel pred davnimi leti s svojim sinom edincem dedič enega najslavnejših francoskih imen, Cesar Viljem de Dompair, vojvoda de Champdoce, ki je veljal v svojem kraju za čudaka.

Srečavali so ga na cesti oblečenega kot najsiromašnejši kmet.

Bil je mož šestdesetih let, orjaške sile. Njegov pogled je izdajal železno voljo. Pod gostimi, kakor grmovje razraščenimi obrvmi so mežikale oči svetlo sive barve, ki se je prelivala v lepo črno, čim se je razsrdil in mu je kri potisnila v glavo.

VAMPIRJI

Spisal EMILE GABORIAU

ROMAN

VELEMESTA

55

Znana mi je bila torej vsebina pisemca, toda to je bilo vse. Listič sem bil našel v velikem kupu papirja, ki sem ga bil izbral pri prodaji nekega gradu v okolici Vendome. Kako neki bi zvedel, kdo je pisal to pisemce? Mislim sem, da ne bom nikoli zvedel, toda naključje mi je zopet priskočilo na pomoč. Omenil sem to svojemu prijatelju, dijaku arhivarske šole, in on je prečital na listku geslo, ki bi ostalo mojim očem prikrito. Šlo je za znak ponosnega in odličnega rodu Champdoceov.

Vstal je, kakor bi hotel svoje besede še bolj poudariti, naslonil se je na peč in nadaljeval:

— Gospoda, s tem sem bil začel. Bil je sicer le medel žarek, toda oprijeti sem se ga moral. Marsikdo bi bil na mojem mestu položil orožje, jaz sem pa potrpežljiv. Čez pol leta sem že vedel, da je bila prošnja glede otroka namenjena vojvodinji de Champdoce in njenemu možu, vedel seš pa tudi kako in čemu. Tako sem kmalu prišel skrivnosti do dna. Da nisem nastopil s tem orožjem prej, je bil vzrok ta, da mi je bilo nekaj še vedno nejasno. Od včeraj mi je pa jasno tudi to...

— Oho! — je zamrmral zdravnik. — Kaj je Karolina Schimel izpregovorila?

— Da, v pijanosti je izdala tajno, ki jo je znašala čuvati celih trindvajset let.

Po teh besedah je odprl Mascaret predalec svoje pisalne mize in vzel iz njega dokaj debel zvezek, ki ga je zmagoslavno stiskal v rokah.

— Evo, to je moje mojstrsko delo! — je vzkliknil. — Tu je opisano in pojasnjeno vse moje delo v zadnjih štirinajstih dneh. Ko boste slišali to povest, vam postane jasno, kako krepko držim v rokah vojvodo in vojvodinjo de Champdoce ter Diano de Sauvembourg, grofico de Mussidan. Čuj, — doktore, ki si mi slepo zaupal; poslušaj tudi ti. Catenae, ki si me hotel izdati. Potem mi pa povesta, ali res pretiravam, če trdim, da sem o uspehu trdno prepričan.

— Izročil je zvezek Paulu, rekoč:

— Vi dragi moj, pa čitajte. Napisal sem to zlasti za vas. Čitajte z vso pozornostjo, ki ste je zmožni; to je zgodba imenitne hiše. In zapomnite si, da ni nobene malenkosti, pa naj se zdi še tako brezpomembna, ki bi ne bila za vas izredno važna...

Paul je odprl zvezek in z glasom, ki se je v začetku tresel, potem pa postal vedno trdnejši, je čital žalostno zgodbo.

Nekoč je bil na vojni in sovražna sablja mu je presekala gornjo ustnico; s to brazgotino je dobil njegov obraz strahoten izraz.

Ni bil zloben, pač pa do skrajnosti trmast in nagle jeze. K sreči za vse, ki so živeli v njegovi bližini, so pomenile tri kletvice stopnje njegove jeze.

Če je bil nezadovoljen, je zagozmal: Jar-nicoto! Kadar je bil razburjen, je kričal: Jar-nident! Do tu se ga ni bilo treba bati. Kadar je pa z mogočnim glasom zarolmel: Jar-nitomerrel, je bilo najpametneje čim prej izginiti iz njegove bližine.

Veljal je skoraj povsod za lakomneža, toda do gotove meje po krivici, kajti trmasti plemič je delal vse po dobro zasnovanem in premišljenem načrtu. Prizadeval si je namreč na vso moč vrniti slavnemu rodu Champdoce nekdanjo moč in slavo. Tri ali štiri pokolenja naj bi se žrtvovala v prid potomstvu.

Zvest svojimi načelom, se je proti volji svojega sra oženil z dekletom, ki je bilo prav tako grdo kakor imenitnega rodu, zato pa neizmerno bogato; in z njo se je naselil na gradu Champdoce.

Ta zaken ni bil srečen. Čez leto dni se je rodil iz njega sin, ki je dobil pri krstu ime Ludvik Norbert. Toda pol leta po njegovem rojstvu mu je mati umrla.

Ta smrt vojvode ni užalostila, nasprotno, na tihem se je celo veselil. Imel je zdravega, krepkega potomca in materina dota je ostala rodbini Champdoce. Kaj mu je bilo mar vse drugo?

Za sina je skrbel samo toliko, da se je telesno dobro razvijal, da bi mogel nadaljevati očetovo delo. Norberta so vzgajali kot kmečkega sina. Potepal se je lahko kolkor je hotel, valjal se je po slami in hodil po močvirnih travnikih, poleti bos, pozimi pa v lesenih, s slamo podloženih cokoljah.

Trajalo je dolgo, predno se je vojvoda de Champdoce odločil poslati sinčka v ljudsko šolo. Čemu bi se učil čitati in pisati, ko ga je pa nameraval obsoditi na težko življenje na kmetih?

Vse je šlo gladko od rok do onega tina, ko je Norbert izpolnil šestnajsto leto ali bolje rečeno, do dneva, ko ga je oče prvič odpeljal v mesto, v Poitiers. Tam se je Norbert sestel s tovarišem Montlouisom, sinom očetovega najemnika.

Že petnajst let se nista videla. Montlouis je v Poitiersu študiral, nosil je lepo unifor-mo z blestečimi gumbi. Norbert je pa prišel z očetom v oguljeni kmečki obleki. Norberta je ta razlika v obleki tako osupnila, da mu je kar sapo zaprlo.

— Kaj pa počenjaš tu? — ga je vprašal Montlouis.

— Očeta čakam.

— Jaz tudi. Ta čas pa lahko popijeva skodelico kave.

In ne da bi čakal na njegov odgovor ga je potegnil za seboj v kavarno.

— Če bi ne bil biljard zaseden, bi te povabil na partijo. Toda to precej stane, a oče ti menda ne da mnogo denarja.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Tri lepe sestre.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

13

(Nadaljevanje)

— Potem tega ne smeš storiti! — pravi Gizela.
— Zakaj pa ne? — vpraša Dora. — Za nas vse bi bila sreča.
— Nesreča bi bila! — Dora, pomisli sama na sebe! — Gizela jo roti in drži za ramo. — Dora, ne prodaj se! Tako daleč še nisimo! Noben človek ne bi od tebe zahteval take žrtve in je ne bi hotel sprejeti.

Dora vidi ljubezen svoje sestre. Gorek občutek spreleti njeno sicer mrzlo sree.

— O, ti — ti! — šepče Dora in za trenutek položi, kot bi prosila pomoči, glavo na njeno ramo.
Z veliko nevoljo poslušala grof roteče in svareče Gizeline besede. Popraska se za ušesi.

— Prodaj! Kdo govori o kaki prodaji? To je neumnost! Nikdo Dori ne prigovarja. Mislim pa, da se taka priložnost ne sme zavreči brez premisleka. Posebno Dora, ki si vedno želi, da bi prišla enkrat iz naših skromnih razmer — ali misliš, da bi Dora med nami enaki mogla dobiti tako bogatega snubca? Saj ste brale. Komercialni svetnik je vreden osem do deset milijonov in —

— Ali je mu je res izdelovanje mazilnega olja in sušilnih masti toliko prineslo? — vpraša Dora, naglo vstane in se postavi pred očeta. — Še eno vprašanje, papa, ali imaš na nak način kake obveznosti do gospoda svetnika? Ali si mu ti vdahnil pogum, da me je zasnubil?

— Kako prideš na to misel? — Skoro ježno se trese njegov glas in mirno gleda v njene oči. — Izključeno! Priznam, da sem rad v njegovi družbi. Seveda pa je namenoma iskal moje družbe. Vseskozi je možak. Da pa tebe občuduje, so že tudi drugi opazili. Nikdar pa ni meni tega omenil. Njegova snubitev mi je nepričakovana, četudi ne ravno presenetljiva.

Kakor so propričevalno zvenele grofove besede, je vendar imela Gizela odločen občutek: ne govori resnice, nekaj tiči za tem! Oče je bil dober igralec. In Dora so zasleplili milijon. Njene misli so letale k Ernstu in lahke nasmeh zaziblje njene ustnice.

In zopet reče Gizela:

— Dora, nikar! Mlada si in lepa! Tebe še čaka sreča. Pri svojem poželjenju po razkošnosti ne smeš pozabiti same sebe ter preslišati glasu svojega sree. Poznam te: s tisoč bolečinami in tisoč solzami boš še nekoč občudovala, da si se prodala. Ne dovoli, da bi teboj barantali, kajti —

— Kdo govori o barantanju! — vzroji grof. — Dora ni tako sanjava, sentimentalno budalo kot si ti.

Toda takoj se zopet obvlada. Preveč važna je bila zadeva — ena nepremišljena beseda bi mogla vse uničiti — njegova čast, njegov obost. Svojo hčer je predobro poznal. S previdnimi in premišljenimi besedami ji je razložil korist te zakonske zveze: veliko bogastvo komercialnega svetnika, s katerim bi mogla razpolagati, kot bi sama hotela — krasni grad, ki stoji poleg mesta, bo njegov poročni dar. Svetnik mu je nekoč rekel, da ga je dal zidati za svojo bodočo ženo in na dan ogledovanja, ko je komercialni svetnik tako izpraševal za njegovo mnenje, se mu je zasvetilo v glavi. Hoseman je tudi slikarju takoj vrnil slikarski načrt s primerno plačo, katero pa je umetnik v napačni ošabnosti odklonil.

Pri teh besedah Dora živo zardela. Videla je pred seboj zagorel, lep obraz s temnimi, živimi očmi. V glasbeni sobi je videla vitkega gospoda, ki ji je vrzel v obraz tako uničevalne besede — nato pa je čutila mehka usta na svojih ustnicah, sliši Barkarolo — tesno stisne ustnice, da so bile ko ozka, rdeča črta na blestem obrazu. Ali se ji ta spomin ni hotel umakniti? Za svojo predrznost bi moral biti še hujše kaznovan — proč naj gre; da ne bo več križal njenih potov!

— Torej tvoj odgovor, Dora. Ali da, ali ne — meni je vseeno. Nočem ti prigovarjati. Toda govori še prej z mamo. Mislim pa, da je vreden takojšnjega odgovora.

— Za takega svaka se ti zahvalim. Dora, — pravi Ana, ki je prvič kaj pripomnila. Ana stoji pri oknu in gozljivo gleda na ulico, da ne bi nikdo ušel njenemu pogledu. Mogoče je bil še kdo, ki je imel še nekoliko časa, da bi prišel mimo. — Gospa Dora Hoseman, rojena grofica Bernhausen — saj mora vsakdo takoj opaziti, da mora moč imeti neizmerno veliko denarja.

Ves moder od jeze stoji oče pred njo, jo s silo potegne s stola ter jo pelje skozi vrata:

— Tvoje obnašanje, Ana, in tvoje besedičenje kaže, da si še zelo neumna. Mnogo preveč smo ti spregledali — zdaj pa mora biti drugače!

Tako jezen ni bil grof še nikdar in zaradi njegove razjarjenosti Gizela zopet misli:

Skoro prosilje gledajo njene lepe rjave oči sestrji v obraz:

— Dora, pomisli!

Toda Dora zmaje z glavo.

— Draga duša, za ženitev s poročnikom z majhno plačo nisem ustvarjena. In kdo drugi nas bo hotel poročiti? — Papa, piši torej, da si moram celo stvar še premisliti, ker mi je snubitev prišla pre-naglo, da ji pa nisem nenaklonjena. To moreš povedati kot svoje mnenje. Iz Bernhausena pa mu boš potem sporočil moj konečni sklep. Komercialni svetnik mi je gotov. Malo naj še potrdi, da ne bo mislil, da sem komaj čakala na njegovo snubitev, da mu čim prej zletim v objem.

Sedmo poglavje.

Komtesa Dora Bernhausen potisne kup pisem, ki so ležala na majhni mizi, vstran in zlekne svojo vitko postavo v udoben pleten stol.

— To je pa vendar dolgočasno brati vedno iste okorele besede. Roko položi pred usta, da zakrije zdehanje.

— To so čestitanja, Dora! — Gizela ji očita počelo poleda v njen lep obraz, ki je bil resen in brezbrizen. Gizela premeha lučiči grah in položi roko na Dorino roko. — Čestitke so, za to jih sprejmi hvalno.

Dora se zaničljivo zasmeje.

— Sprejem jih, kot so mišljene. V nekaterih pa je nevoščljivost zaradi milijonov, deloma tudi škodoželjnost, da sem se jaz, ki sem bila razupita kot zelo ponosna, končno ponižala.

Dora se nekoliko dvigne v naslonjaču in zauhahe z roko, da bi preprečila odgovor sestre.

— Nikar, Gizela, prihrani si vsako besedo, — saj vem vse, dovolj sem premislila in sem slednjič privolila. Ko sem enkrat gospa Hosemannova, se mi ne bo več treba, kakor mogoče ti kot bodoča baronica Bibra, ukvarjati s takimi kuhinjskimi deli, kakor ti sedaj. Nikar ne bodi preveč rdeča, Gizela! Kdor ima oči za gledanje, naj vidi! Povej, ali mi potem ne morejo še čestitati?

Koledar l. 1933

Cena 50c

Vsebuje poleg spisov dveh naših pisateljev Trohe in Rupnika tudi pesmi Johna Bukovinskega, opis našega "Severnega romarja" Planinška, par krasnih povesti, poučne članke iz zemljepisja, naravoslovja in zgodovine ter nešteto drugih zanimivosti.

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, PO-UKA IN NASVETOV JE VREDNIH Z A VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York, N. Y.

— O, Dora, saj se ni vse tako gotovo. Treba je še kavejce. Mama pa ni imela še nobene priložnosti govoriti o tem s paponom, — odvrne Gizela z žarečimi lici.

Obe sestri sedita pred hišo pri vratih v senci velikega rdečega in belo pisanega solnčnika, ki ju je varoval pred žarki jutranjega solnca. Dora je ravnokar zajtrkovala, medtem ko je Gizela vstala zelo zgodaj. Njene zlato-rjave lase pokriva širokokrajni slamnik, okrašen s poljskimi cveticami. Pisan predpasnik je ovit čez navadno domačo obleko okoli njene lepe, polne postave. Pridno so njeni nežni prsti luščili mladi grah.

— Povej mi vendar, Gizela, ali moraš to delati? — vpraša Dora.

Gizela se zasmeje nad njenim malo zaničljivim vprašanjem.

— Ne, tega mi pravzaprav ni treba. Toda me veseli.

— Jaz pa kaj takega ne delam posebno rada. S tem si pokvarim prste —

(Dalje prihodnjico).

KDAJ UMIRAJO LJUDJE

Nemci so priredili za leto 1932, svojevrstno statistiko: kako starost dosegajo njihovi državljani in od česa umirajo. Tako so na primer ugotovili, da je od 1000 moških oseb, ki so umrli tekom leta, le 531 mož, preko 55 let starih, ostalih 469 ljudi pa še ni doseglo te starosti! Zanimivi so tudi vzroki: od 360.776 moških oseb, ki so šli tekom leta v grob, jih je le 49.792 umrlo radi slabosti (nad 60 let!), ostalih 310.84 pa radi različnih bolezni ali nesreč (avtomobili, padec itd.). Z drugimi besedami: od 100 moških jih umre 81 predčasno! Po starosti pa umirajo moški takole (enoletna statistika): 22.462 oseb v starosti od 21. do 30. leta; — 18.437 od 31. do 40. leta; 25.011 od 41. do 50. leta. In od teh je bilo 171.011 zakonec! To se pravi, sleherni dan da v Nemčiji 469 novih vdov! Z ozirom na ta dejstva je pač umljivo, zakaj je v Nemčiji okrog 15.000.000 ljudi življenjsko zavarovanih!

VLADARSKE SKRBI

Pred meseci se je vrnil mladi anamski vladar Bao-Dai iz Pariza, kjer je več let študiral, v svojo domovino in zasedel je prestol svojih dedov. Iz glavnega mesta anamske kraljevine Hue poročajo zdaj, da je bila prva skrb novega vladarja ustanoviti na dvoru jazz band orkester. Klavir bo igral kralj sam. Znani dirigent jazz banda Jack Hilton prispe v Hue, da bo kralju pokazal, kako je treba igrati klavir v jazz band orkestru. Vsi člani orkestra bodo domačini, ki jih bo kralj v ta namen posebej izbral in dobro izvežbal. Kralj upa, da njegov jazz band orkester ne bo prav nič zaostajal za najznamenitjšimi jazz band orkestri v Evropi.

To je baje prvi korak, ki ga je storil mladi vladar, da modernizira svojo deželo. Drugi ukrepi pridejo na vrsto pozneje. Morda bodo resnejšega značaja, ali pa tudi ne, saj vidimo, da so vladarske skrbi res težke. Bao-Dai je tudi dober avtomobilist, poleg tega ima pa pilotski izpit in seveda svoj aeroplan, ki z njim navdušeno leta. Vse to spada k vladarskim skrbem. Kako se bodo pri teh skrbih odrezali državljani, je pa itak postranskega pomena.

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1933

Kdor jo hoče imeti, naj nam piše.

Cena 20c
s poštnino vred.

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

POZIV

NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslano jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročnino. Ko mur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo primorani vstaviti nadaljno pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

POSLOPJE EDISONOVE IZNAJDBE UNICENO

Williamsport, Pa., 29. dec. — Poslopije, v katerem je Thomas A. Edison postavil prvi dinamno stroj, je pogorelo.

RUDNIŠKA NESREČA NA OGRSKEM

Bonyhad, Ogrska, 30. dec. — Pri eksploziji v rudniku Nagman-yok je bilo ubitih 13 majnerjev, eden pa je bil ranjen.

MASARYK JE ZBOLEL.

Praga, Češko, 30. decembar. — Čehoslovaški predsednik Tomáš G. Masaryk je zbolel za hripo. — Zdravniki pravijo, da njegova bolezen ni nevarna, toda se mora varovati, ker je star 82 let.

POZOR, ROJAKI!

Bančni departament ima dividendne čeke spodaj navedenih oseb ter jih jim zaradi pomanjkljivega naslova ne more dostaviti. Kdor ve, kje se te osebe nahajajo, naj sporoči Glasu Naroda, ali naj se pa same oglašajo.

Paul Breel, 306 Snyder St., Brooklyn, N. Y.

Pavla Brezech, 306 Snyder St., Brooklyn, N. Y.

Josef Kovac, Box 402, Thomas, W. Va.

Martin Lizzul, 173 Ave. A., New York, N. Y.

Matija Lunder, 478 Dudas St., W. Toronto, Canada.

Mathia Petsche, 149 Noll St., Brooklyn, N. Y.

Joe Puharie, Box 138, W. Winfield, Penna.

Edward Rukavina, 2 South Dover St., N. Y.

Boeo Stanic, 158—23rd Street, Brooklyn, N. Y.

John Valencie, Box 26, Garrettville, W. Va.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TOVANJE

SHIPPING NEWS

4. januarja:

Majestic v Cherbourg

Albert Ballin v Cherbourg

5. januarja:

Bremen v Bremen

6. januarja:

Rex v Genoa

7. januarja:

Lafayette v Havre

11. januarja:

Leviathan v Cherbourg

Aquitania v Cherbourg

Hamburg v Cherbourg

14. januarja

Champlain v Havre

Europa v Bremen

Conte di Savoia v Genoa

18. januarja:

Pres. Harding v Havre

Deutschland, Cherbourg

29. januarja:

Olympic v Cherbourg

21. januarja:

Bremen v Bremen

Saturnia v Trst

Paris v Havre

Vedam v Boulogne sur Mer

25. januarja:

Manhattan v Havre

New York v Cherbourg

26. januarja:

Beregaria v Cherbourg

28. januarja:

Lafayette v Havre

11. januarja:

Europa v Bremen

4. januarja:

Majestic v Cherbourg

Albert Ballin v Cherbourg

5. januarja:

Bremen v Cherbourg

6. januarja:

Rex v Genoa

7. januarja:

Lafayette v Havre

11. januarja:

Leviathan v Cherbourg

Aquitania v Cherbourg

Hamburg v Cherbourg

14. januarja:

Champlain v Havre

Europa v Bremen

Conte di Savoia v Genoa

18. januarja:

President Harding v Havre

Deutschland v Cherbourg

20. januarja:

Olympic v Cherbourg

21. januarja:

Bremen v Bremen

Saturnia v Trst

Paris v Havre

Vedam v Boulogne sur Mer

25. januarja:

Manhattan v Havre

New York v Cherbourg

26. januarja:

Beregaria v Cherbourg

28. januarja:

Lafayette v Havre

31. januarja:

Europa v Bremen

1. februarja:

Albert Ballin v Cherbourg

3. februarja:

Aquitania v Cherbourg

4. februarja:

Conte di Savoia v Genoa

7. februarja:

Bremen v Bremen

8. februarja:

Leviathan v Cherbourg

Hamburg v Cherbourg

10. februarja:

Olympic v Cherbourg

Paris v Havre

15. februarja:

Beregaria v Cherbourg

16. februarja:

Deutschland v Cherbourg

17. februarja:

Europa v Bremen

18. februarja:

Champlain v Havre

Rex v Genoa

22. februarja:

Bremen v Bremen

25. februarja:

Conte di Savoia v Genoa

Majestic v Cherbourg

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

Na Hitrem Ekspresnem Parniku

PARIS

20. JANUARJA

10. Februarja — 4. Marca

CHAMPLAIN

14. Januarja — 18. Februarja

LAFAYETTE

28. Januarja — 18. Marca

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za polaznike in potne liste vprašajte naše pooblašene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

BREMEN

EUROPA

NAJHITREJŠI PARNIKI, KAR

JIM PLUJE

SAMO 7 DNI DO

JUGOSLAVIJE

Poseben vlak ob parniku v

Bremerhavenu jamči najbolj pri-

pravno potovanje v Ljubljano.

Pojasnila pri lokalnih agentih ali

57 BROADWAY, NEW YORK

NORTH GERMAN

LOYD

VODNIKOVE KNJIGE

za leto 1933.

SO DOSPELE

4 KRASNE KNJIGE:

"Zerjavi",

"Tulipan",

"Od pastirja do izumi-

telja",

"Vodnikova Pratika"

za SAMO \$1.35

KNJIGARNA "GLAS

NARODA"

216 W. 18th Street

New York

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPIŠI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"